

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

NÚM.
11

31 | GEN | 1 i 2 | FEB 2020
SALA 1 PAU CASALS

2019_2020

**FESTIVAL
BEETHOVEN250 II**
ONO DIRIGEIX
LA CINQUENA

L'AUDITORI auditori.cat
obc.cat

NÚM. 11

GENER 2020

Divendres 31 | 20 h

FEBRER 2020

Dissabte 1 | 19 h

Diumenge 2 | 11 h

FESTIVAL BEETHOVEN250 II

ONO DIRIGEIX LA CINQUENA

Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya**Kazushi Ono** director**Michaela Kaune** soprano**Ekkehard Abele** baríton**LUDWIG VAN BEETHOVEN**

Bonn, Alemanya 1770 - Viena 1827

Coriolà, op. 62. Obertura (1807) 8'*"Ah, pèrfid!" Escena i Ària per a soprano i orquestra*,
op. 65 (1795-1796) 15'

Michaela Kaune soprano

HÈCTOR PARRA

Barcelona 1976

Wanderwelle per a baríton i orquestra (2019) 25'Text de Händl Klaus sobre els quaderns de conversació de
L. van Beethoven

Estrena mundial

Co-encàrrec de L'Auditori amb la Philharmònica de Colònia.

Tema (Largo) i XXXIII variacions

Ekkehard Abele baríton

PAUSA

20'

LUDWIG VAN BEETHOVEN*Simfonia núm. 5 en Do menor, op. 67* (1807-1808) 36'Allegro con Brio
Andante con moto
Allegro
Allegro**Bucle magnètic****Subtitulació en directe**

Amb el suport de

Interreg
POCTEFAFondo Europeo de Desarrollo Regional
(FEDER)

En col·laboració amb

es muc
ESCOLA SUPERIOR DE MÚSICA DE CATALUNYAAgraïem que apagueu els mòbils, desactiveu
les alarmes sonores i contingueu els estossecs.
Un mocador redueix notablement el soroll.

Concert presentat per

el Periódico

L'Auditori és un consorci de

Ajuntament de
BarcelonaGeneralitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Mitjans patrocinadors

el Periódico**CATALUNYA**
RÀDIOEl temps i la durada del
concert són aproximats

YouTube

Comenta aquest concert amb
#lAuditori #obc

per **Joan Grimalt**

El programa ve a ser una reflexió musical sobre què significa heroic i tràgic. Aquesta temàtica, a l'obra de Beethoven, se sol expressar partint de *Do* menor. D'entre els desenllaços possibles, la *Cinquena* acaba triomfant, i en canvi *Ah, pèrfid!* resisteix heroicament a l'adversitat. Finalment, a *Coriolà*, el final representa el fracàs de totes les opcions, en un transcurs de tràgic a tràgic.

A *Coriolà*, Beethoven ofereix una versió musical de la tragèdia del seu amic Collin. El protagonista és un aristòcrata amb qui el compositor s'identifica, que escull la mort perquè no accepta cap de les dues opcions que té. Musicalment, aquesta situació desesperada es representa amb l'absència de tota melodia. Tant a la sinistral introducció, que fa referència a l'òpera tràgica, com a la secció principal, la música sembla buscar el seu propi material. El tema secundari és l'únic respir, però deixa la frase a mig camí, sense completar. Hi ha una expressivitat del que *no* es fa: la manca de personatges sembla representar la inhumanitat de la situació del protagonista. En lloc de l'arquetipus narratiu romàntic «de la foscor a la llum», aquí, com a les sonates *Patètica* i *Appassionata*, la foscor del final supera la del punt de partida. Aquest, però, és l'estil tràgic que Schiller proposa: una resistència heroica a l'adversitat que, per a Beethoven, és un model estètic, però també de conducta vital.

Ah, pèrfid! es va estrenar al mateix concert en el qual es van presentar la *Cinquena* i la *Sisena* simfonies. Al recitatiu i ària en dues parts, una de lenta i una de més ràpida, la tragèdia inicial es transforma en pietat i en la resistència de què parla Schiller, que Beethoven coneix i admira. El text de Metastasio li suggeria referències a l'*opera seria*, però Beethoven va més enllà. A la segona part de l'ària, s'alternen un *Allegro assai* revolucionari, ple d'energia, amb un *Più lento* que remet a la gavota, una dansa versallesca. Aquesta és una sorpresa doble. D'una banda, una ària en italià no sol presentar aquesta frenada de *tempo* i de caràcter, una vegada arriba la part ràpida final. De l'altra, la referència a la gavota, que a més reté l'última paraula, és un detall pastoral que subratlla la temàtica amorosa en què s'inscriu el text d'aquesta breu escena tràgica, que sembla significar més del que diu, si més no per al compositor.

Wanderwelle és un monodrama, escrit tant per a baríton i piano, com per a baríton i orquestra, que la Filharmònica de Colònia i L'Auditori han encarregat a Hèctor Parra en el marc de l'Any Beethoven. Un acord entre institucions ha permès que puguem sentir-ne l'estrena absoluta a Barcelona, en la seva versió amb orquestra. Beethoven hi apareix com a protagonista d'un llibret de Händl Klaus basat en els quaderns de conversa del compositor de Bonn. S'hi distingeixen tres parts, centrades en la vida quotidiana dels darrers mesos de Beethoven, la seva relació amb el nebot Karl, i la mort. La música homenatja les *Variacions Diabelli* (1823), un dels cims de la seva producció instrumental, i es divideix igualment en tema i 33 variacions.

L'inici de la *Cinquena* de Beethoven és, sense cap dubte, el fragment més conegut de la música «clàssica». En canvi, no és tan coneguda la referència que hi ha en aquest gest repetit, separat per pauses. Retòricament, el «tatata-tàm» correspondria, a l'òpera tràgica del segle XVIII, a una afirmació de mal averany, en un recitatiu de gran tensió dramàtica, acompanyat per l'orquestra. Només que això és una simfonia! Afirmant d'una vegada per totes l'autonomia de la nova música instrumental, Beethoven converteix aquest motiu en una cèl·lula que trasllada no només al primer moviment, sinó a tota l'obra. Les seves obres instrumentals d'aquell temps tenen sovint un caràcter unitari. Aquí, aquesta unitat s'aconsegueix en dos àmbits: 1) constructivament, la presència del motiu de quatre notes és constant, com per relligar els quatre moviments; 2) semànticament, tendim a escoltar l'obra des del punt de vista narratiu: un punt de partida tràgic que desemboca en un triomf final.

Aquest triomf s'ha llegit sovint en clau política: Beethoven està, com una majoria d'intel·lectuals i artistes del seu temps, a favor de canvis socials i polítics profunds.

Les cançons revolucionàries que es van importar de França cap a l'Europa central operen un canvi de sentit en les músiques marcial. Per a Haydn i Mozart, una marxa o una crida eren senyal de l'Antic Règim, i tractades majoritàriament amb ironia. A la fanfara final de la *Cinquena*, però, la ironia il·lustrada deixa pas a una afirmació nova, que sembla contestar, desafiant-la, aquella altra que obria l'obra imitant un recitatiu grandiloqüent i tràgic: podem guanyar, cal que guanyem! L'inici es vinculava a un passat autoritari. La fanfara final connecta amb el final de l'*Eroica*: si allà l'obra es tanca amb una contradansa, aquí Beethoven gosa reinterpretar el món marcial a la llum de la modernitat, plena d'anhels de fraternitat, justícia i llibertat.

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, oberta al món, compromesa amb la societat i mantenint el seu esperit original, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni i té com a missió divulgar la música simfònica principalment des del segle XIX a la creació actual. Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família i ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA, actuant a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall. El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i actualment ho és Kazushi Ono. Altres titulars han estat Rafael Ferrer, Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Elisha Inbal, Kent Nagano, Simone Young, Emmanuel Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasson, Mstislav Rostropòvitx o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Viktoria Mullova...

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Cristian Chivu, concertino associat / Raül García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Clàudia Farrés / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Anna Maria García** / Alexis Garita** / Andrea Mayor** / Rubén Pérez** **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / María José Balaguer / Jana Brauninger / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Frédéric Descargues* / Yulia Tsuranova* / Elena Bigliari** / David Flores** / Bernat Santacana** / Edu Torné** **VIOLES** Cristina Pozas*, solista invitada / Josephine Fitzpatrick, assistent / David Derrico / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Célia Eliaz** / Jorge García** / Lidia Pascual** **VIOLONCELS** José Mor, solista / Olga Manescu, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Jean-Baptiste Texier / Francesc Minguella** / Gabriel Oteo** / Joaquim Tejedor** **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyayev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Albert Prat / Neus Camps** / Pau Llopis** **FLAUTES** Beatriz Cambrils / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí / Sara Escudero** / Celia Pedrós** **OBOÈS** Disa English, solista / Oscar Diago*, solista invitat / José Juan Pardo / Dolors Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès / Marc García** / Julián Manjarez** **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en mi b / Alfons Reverté, clarinet baix / Jesús Alcívar** / Jesús Fernández** / Anna Lladó** **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski, contrafagot / Pablo Vila** **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / Ferrán Campos** / Aaron González** / Adrián Lavía** **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent / Heraclio Mateus** / Asier Sarasola** / Sergi Serra** **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix / Alberto Mayo** / Jaume Solà** **TUBA** José Vicente Climent* **TIMPANI** Juan Antonio Martín* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Rubén Bañuelos** / David Montoya** **ARPA** Magdalena Barrera, solista **PIANO** Xavier Barbeta* **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Lluís / Luis Hernández*

* col·laborador ** Estudiant de l'ESMUC

fotografia © May Zircus

KAZUSHI ONO

Director titular de l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya
 Director Musical de la Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra
 Director Artístic del New National Theatre Tokyo

El seu domini absolut de la música i la seva consolidada reputació en l'àmbit operístic l'han portat a ser convidat per cèlebres formacions de tot el món, com la Hallé de Manchester, la BBC, l'Orquestra de París o la Simfònica de Houston, entre d'altres. Va ser director musical del Teatre Reial de la Monnaie amb un gran èxit, i del 2008 al 2017 va dirigir l'Òpera Nacional de Lió.

Ha estat recentment guardonat pel Ministeri de Cultura francès com a Oficial de les Arts i de les Lletres, títol que se suma al prestigiós Asahi Prize que va rebre al gener del 2015 per la seva contribució a la societat japonesa. Com a membre del comitè cultural dels Jocs Olímpics de 2020, l'estiu del 2019, Ono va presentar *Turandot* amb Àlex Ollé i l'OBC, en una gira pel Japó.

El seu estil interpretatiu, tranquil i pausat, transmet una saviesa nodrida per la seva passió inesgotable de fer música i explorar-la.

Gràcies a les empreses que donen suport al mestre Kazushi Ono

MICHAELA KAUNE

Nascuda a Hamburg, és actualment una de les sopranos més sol·licitades arreu del món. Guanyadora del concurs Hans Gabor Belvedere de Viena (1996), va rebre també el Premi Otto Kasten de la Deutsche Bühnenverein l'any 1999 i el premi musical de l'NDR d'Hamburg.

Ha actuat regularment a la Bayerische Staatsoper de Munic i a la Semperoper Dresden, i ha estat convidada a la Wiener Staatsoper, el New National Theatre de Tòquio, De Nederlandse Opera d'Amsterdam, el teatre de La Monnaie de Brussel·les, el Grand Théâtre de Genève i la Vlaamse Opera d'Anvers. També ha participat en diversos festivals europeus com el de Salzburg o el de Budapest.

Al seu repertori podem trobar papers com Ariadna a *Naxos i Arabella*, la comtessa de *Capriccio*, Desdèmona d'*Otello*, Tatiana d'*Eugeni Oneguïn*, Àgata d'*El caçador furtiu*, Blanche de *Diàlegs de Carmelites* o Leonore de *Fidelio*. Com a concertista ha interpretat obres barroques del segle XXI, entre les quals destaquen les de Mahler i Strauss. El 2018 va debutar al Festival de Glyndebourne amb el paper de Marschallin a *El cavaller de la rosa*, confirmant així la seva posició com una de les principals intèrprets de Strauss de la nostra època.

Recentment, ha cantat a Pequín fent el paper de Sieglinde a *La valquiria*, i ha estat convidada al Grand Théâtre de Genève i a la Hangzhou Philharmonic Orchestra.

EKKEHARD ABELE

El baix baríton alemany Ekkehard Abele va aprendre orgue a les acadèmies de música de Freiburg i Saarbrücken, i es va treure el títol de solista amb Kurt Widmer a Basilea. Després, va continuar els seus estudis amb Eugene Rabine a Weimar. El 1996, va ser guardonat amb el premi Bach al Concurs Internacional Bach de Leipzig. A banda del seu repertori habitual com a concertista, sota la batuta de directors com Thomas Hengelbrock, Ton Koopman, Philippe Herreweghe, Masaaki Suzuki i Yannick Nézet-Séguin, dedica bona part del temps a la interpretació de música contemporània.

Ha fet el paper principal a *Macbeth* i a *La porta della legge*, de Salvatore Sciarrino, a la Wuppertaler Bühnen, així com a Nova York, Bogotà, Venècia i Mannheim. Ha interpretat Walter Benjamin a *Shadowtime*, de Brian Ferneyhough, a la Bienal de Munic, al Festival de Tardor de París, al Lincoln Center Theatre de Nova York i al Ruhrtriennale de Bochum. Va actuar a l'estrena de l'òpera *Montezuma*, de Bernhard Lang, al Nationaltheater Mannheim, com també a la de dues òperes més al Festival de Schwetzingen: *Wilde*, d'Hèctor Parra, i *Koma*, de Georg Friedrich Hass.

HÈCTOR PARRA

Nascut a Barcelona el 1976 i resident a París, va estudiar al Conservatori Superior de Música de Barcelona i més tard a Ginebra. Del 2013 al 2017, va ser professor de Composició de l'IRCAM-Centre Pompidou, a París. El 2017, va rebre el Premi Nacional de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i el 2011, el prestigiós premi Ernst von Siemens de Composició, entre altres guardons.

Ha rebut més de vuitanta encàrrecs procedents de diversos països i institucions, com la Biennal d'Òpera de Munic, el Museu del Louvre, l'Òpera de Flandes o L'Auditori de Barcelona, i d'orquestrats com la Gürzenich, l'Orquestra Nacional d'Espanya o la WDR Sinfonieorchester de Stuttgart, entre moltes altres. La seva obra ha estat interpretada en nombrosos festivals i auditoris internacionals per destacades orquestrats d'arreu del món.

Ha estrenat sis òperes amb gran èxit de públic i de crítica. Entre elles l'òpera *Les Bienveillantes* (2019) amb llibret de Händl Klaus i posada en escena de Calixto Bieito.

KLAUS HÄNDL

Va començar la seva carrera teatral com a actor al Schauspielhaus de Viena i, des de llavors, ha actuat en diverses pel·lícules. El seu primer text teatral es va estrenar al festival Steirischer Herbst, a Graz, dirigit per ell mateix. A part de treballar com a autor teatral, director i actor de cinema, escriu guions i llibrets d'òpera.

Les seves obres de teatre han rebut múltiples guardons, entre els que destaquen el Premi Robert Walser (1995), el Premi de literatura Rauriser (1995), el Premi dramàtic del Cercle Cultural d'Economia d'Alemanya (2005), el Premi al Schiller-Gedächtnispreis (2007), el Gran Premi del Land Tirol (2007), el Premi "Welti" de dramaturgia de la ciutat de Berna (2007) o el Premi cultural de la ciutat de Biel (2008). A més, el 2004, va ser escollit autor revelació de l'any per la revista TheaterHeute i el 2006, dramaturg de l'any per la mateixa revista.

QUE NO PARI LA MÚSICA!

Segueix gaudint de la música després del concert. Et proposem enregistraments de referència i llistes de reproducció imprescindibles.

Ⓞ Ludwig van Beethoven: *Ah! Perfido*

CD Són moltes les sopranos que han interpretat aquesta famosa ària de concert de Beethoven. Nosaltres us proposem la versió de l'holandesa Charlotte Margiono que, amb la direcció de Gardiner, extreu amb convicció la part sensible i també apassionada de la partitura del gran compositor alemany.

C. Margiono, Orchestre Révolutionnaire et Romantique, J. E. Gardiner, Archiv Produktion

Ⓞ Ludwig van Beethoven: *Cinquena simfonia*

CD Herbert von Karajan va dedicar gran part de la seva carrera a visitar una vegada i una altra les simfonies de Beethoven. Els seus enregistraments segueixen sent avui un dels principals pilars de l'univers discogràfic del segle XX i la seva lectura de les simfonies han estat senyalades moltes vegades com a definitives. Jutgeu-ho vosaltres mateixos!

Berliner Philharmoniker, H. von Karajan, Deutsche Grammophon

Escolta la *playlist* d'aquest concert:

EL MUSEU DE LA MÚSICA ET DESCOBREIX...

La transcripció, art i negoci

Durant el segle XIX, la transcripció d'obres escèniques i orquestrals de tot tipus per a instrument sol (piano o guitarra) es va convertir en un gènere en si mateix, explotat per compositors, intèrprets i per la pujant indústria musical. Isaac Albéniz, per exemple, tenia a la seva biblioteca personal les simfonies de Beethoven transcrits per a piano per Franz Liszt, o també les obertures *Coriolà*, *Egmont* o *Leonora* transcrits per a piano a quatre mans. Al Museu de la Música conservem aquests exemplars, a més del rotlle de pianola de *Coriolà* transcrit per a piano i editat per la famosa casa Victoria, ubicada a la Garriga durant les primeres dècades del segle XX.

barcelona.cat/museumusica

Entrada gratuïta per als abonats de l'OBC i amb l'entrada del concert de L'Auditori.

Més informació:

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

FESTIVAL BEETHOVEN 250 III

EL TRIPLE CONCERT
6, 7 i 8 DE FEBRER

ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA
KAZUSHI ONO DIRECTOR | GUY BRAUNSTEIN VIOLÍ
ALISA WEILERSTEIN VIOLONCEL | INON BARNATAN PIANO
JOAN ENRIC LLUNA CLARINET

L'AUDITORI
auditori.cat
obc.cat

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

el Periódico

CATALUNYA
RÀDIO

Entrades a la venda a partir de 12€

